

Професор Любиша Митрович е социолог, проф. емиритус в Университета град Ниш, Сърбия. Почетен професор е на ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“ В.Търново, както и други университети в Русия, Великобритания, Македония.

Новата му книга „Левицата и посткапиталистическата алтернатива“ е поредното доказателство за неговия новаторски дух, наличието на блестящи идеи, наблюдения и оценки за съвременния свят. Метафората за Прометеевия дух на съвременната социология е доказателство за това, че автора търси ново тълкование на събитията в променящия се свят и най-вече на Балканите.

Авторът се спира на глобализацията в съвременните и аспекти-дефицит на хуманистични проекти, агресивност на десницата, без ясна алтернатива. Разглежда неолиберализма като предпоставка за глобалната и регионалната несправедливост. Цитира френския социолог Пиер Будийо, който представя неолиберализма като ултра дясна идеология и стратегия за обществото.

Професор Митрович поставя въпроса „Какъв път на развитие да следват Балканите“, и не са ли те страните на т.н. „Периферен капитализъм“, няма ли нужда от ново ново балканско партньорство за мир и развитие в глобален план на Балканите? Тук, посочва автора е мястото и ролята на науката и интелигенцията. Налагат се дълбоки епохални промени, цитирайки френския изследовател Ги Сорман, епоха на „велика трансформация“. Това е свързано имплицитно с научно-техническото и технологичено обновление в съвременния свят-интернет-технологии, дигиталната революция, формирането на социални мрежи като електронни „аутобани“, преход от индустриална към посиндустриална революция с човешко лице /Алвин Тофлър/-цивилизованост, културна идентичност, еманципираност. Това се отнася в пълна сила както за Сърбия, така и за другите Балкански страни.

Авторът е отделил подобаващо място и за т.н. „левица“ и социалната правда, цитирайки Ж.Ж.Русо, че „човек се ражда свободен...“, че социалната правда означава равнопоставеност, солидарност, мило-сърдие. В ретроспективен плат се разглеждат противоречията и различията между т.н. „ляво“ и „дясно“/ от Аристотел през Ш.Монтескьо, Е.Кант, К.Маркс до съвременни автори като Фредерико Майор и Норберто Бобио/. Цитира се Палмиро Толиати: „Ние идваме от далече, гледайки надалече“.

Символично е свързана идеята за правдата с античната митология, борбата на Прометей, давайки огъня на хората, символ на свободата и правдата. Античният хуманистичен идеал съдържа в себе си свободата, морала, политиката и етиката.

Авторът посочва, че автентичната левица трябва да търси и променя прогностичните си виждания и цитира Антонио Грамши, който посочва, че „Левицата е орган на колективните интелектуалци“. Съ-

временната левица трябва да промени програмните се действия стратегически в краткосрочен и дългосрочен план, както и действията си в парламентарен и извънпарламентарен план.

Интелектуалци и левичари трябва по пътя на Прометей/нови идеи/ да върнат свободата и равенството. Призивът на съвременната левица, според автора трябва да бъде: „Събудете се“ Съвземете се“ Вземете съдбините в свои ръце“.

Това е най-силното послание както на автора, така и всеки свободомислещ човек.

Авторът използва значителен брой литературни източници и богат фактологичен материал в табличен вид което подсилва аргументацията за научност и коректност.

Произведението на проф. Любиша Митрович „Левицата и пост-капиталистическите алтарнатива“ е принос в научната литература, призив към свободните хора за нов прочит на това що е то „свобода, равенство, братство“ и как трябва да се отстоява и защитава.

22.11.2016 год.

Проф. д-р Иван Райчев
Гр. Велико Търново, Р.България